

رواسازی مقیاس استعداد خیانت زناشویی

Validation of the infidelity proneness scale

سولماز جوادی^۱ * علی زینالی^۲

Abstract

The aim of this study was validating the Infidelity Proneness Scale among the married individuals. In the present correlative/descriptive study, the statistical population consisted of 5100 married male and female students from Islamic Azad University of Urmia. Participants were 268 married students with the age range of 20-46 years old who were chosen using cluster random sampling method based on gender and educational groups. Data were collected by attachment styles questionnaire (Van Oudenhoven, Hofstra & Bakker, 2003), and infidelity proneness scale (Fricker & Moore, 2006). The obtained data were analyzed using correlation and confirmatory factor analysis. The results confirmed the single-factor structure of scale and it was found that the criterion validity ($p<.01$), internal consistency, and combined reliability were suitable. Also, the results showed there is no significant difference between male and female married students in the scores of marital infidelity proneness ($P=.29$). The Infidelity Proneness Scale is reliable to measure infidelity proneness since it has construct, criterion validity and internal consistency. This instrument is suitable in the field of education and research as well as the youth studying of both genders.

Keywords: infidelity proneness, validation, Scale

چکیده

هدف از مطالعه حاضر رواسازی مقیاس استعداد خیانت زناشویی برای افراد متاهل بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری شامل ۵۱۰۰ دانشجوی متأهل زن و مرد دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه بود. شرکت‌کنندگان در پژوهش ۲۶۸ دانشجوی متأهل بودند که دامنه سنی بین ۲۰ تا ۴۶ سال داشتند و به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشهای برحسب گروه‌های آموزشی و جنسیت انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (ون آدنون، هافسترا و بکر، ۲۰۰۳) و مقیاس استعداد خیانت زناشویی (فریکر و مور، ۲۰۰۶) بود. داده‌ها به کمک آزمون‌های آماری ضریب همبستگی و تحلیل عاملی تأییدی تحلیل شد. نتایج، ساختار تک عاملی مقیاس را تأیید کرد و مشخص شد که از روایی ملاکی ($p<0.01$), همسانی درونی و پایایی ترکیبی خوبی برخوردار است. همچنین یافته شد، بین نمرات استعداد خیانت زناشویی دانشجویان مذکور و مؤنث تفاوت معنی‌داری وجود ندارد ($P=0.29$). مقیاس استعداد خیانت زناشویی به واسطه داشتن روایی سازه، ملاکی، همسانی درونی مطلوب، مقیاسی قبل اعتماد برای اندازه‌گیری استعداد خیانت است. این ابزار جهت استفاده در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی و همچنین مطالعات جوانان از هر دو جنس مناسب است.

واژه‌های کلیدی: استعداد خیانت، رواسازی، مقیاس

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

۲. نویسنده مسئول: دانشیار، گروه روانشناسی، واحد خوی، دانشگاه آزاد اسلامی، خوی، ایران.

مقدمه

روابط فرازناسویی^۱، یکی از مخرب‌ترین مسائلی است که زوج‌ها با آن مواجه شده و یکی از مشکل‌ترین مسائل برای درمان است (اتکینز^۲، مارین^۳، کلان^۴ و هالوگ^۵، ۲۰۱۰). خیانت زناشویی^۶ اثر منفی بر پیوند زناشویی دارد و می‌تواند آن را به طلاق بکشاند (جنفروو^۷، جاریچ^۸ و مانگ^۹، ۲۰۱۴) و اثرات جبران‌نپذیری در زندگی خانوادگی ایجاد می‌کند (شاکلفورد، (شاکلفورد، بسر و گوئنز^{۱۰}، ۲۰۰۸). با وجود تأثیر مخرب خیانت بر هر دو زوج و رابطه بین آنان، شیوع بالایی دارد (جوتز^{۱۱} و ویسر^{۱۲}، ۲۰۱۴). در مطالعه‌ای در ایالات متحده مشخص شد، ۷۱٪ مردان و ۵۴٪ زنان خیانت زناشویی جنسی داشتند (گاترا^{۱۳}، جیر^{۱۴}، کروگر^{۱۵}، گارسیا^{۱۶}، فیشر^{۱۷} و همکاران، ۲۰۱۶) و در مطالعه دیگر نرخ آن را در حدود ۳۳٪ تا ۷۵٪ در مردان و ۲۶٪ تا ۷۰٪ در زنان گزارش کردند (جنفروو و همکاران، ۲۰۱۴). خیانت زناشویی، شامل مجموعه‌ایی از رفتارهایی است که به وسیله آن، یک همسر از ارتباط معمول با همسر خود تخطی کرده و اقدام به تعامل با فرد دیگری غیر از همسر خود می‌کند (دریگوتاس^{۱۸}، سافستروم^{۱۹} و گنتیلیا^{۲۰}، ۱۹۹۹). شانین^{۲۱} (۲۰۱۳) خیانت زناشویی را شامل ۳ نوع، خیانت جنسی^{۲۲} عاطفی^{۲۳} و اینترنتی^{۲۴} می‌داند. خیانت عاطفی به صورت درد و دل کردن با یک غریبه غیرهم‌جنس، در میان گذاشتن اسرار، بگو و بخند، گفت و گوی صمیمانه خارج از عرف و مواردی دیگر که از چشم همسر پنهان باشد، صورت می‌گیرد. خیانت جنسی، برقراری رابطه جنسی و فیزیکی با شخصی خارج از حوزه زناشویی است. در مواردی خیانت عاطفی و جنسی می‌تواند با هم صورت گیرد. خیانت اینترنتی نیز شامل ارتباط مجازی با فردی غیر از همسر است.

با وجود اینکه خیانت زناشویی اغلب علامتی از یک مشکل بزرگ در رابطه بین زوج‌ها خبر می‌دهد. اما به نظر می‌رسد برخی از افراد بدون توجه به رضایت از رابطه خود، مستعد خیانت هستند (ویکس^{۲۵}، گامبیکا^۱ و جنکینز^۲، ۲۰۰۳).

1. Extra marital
2. Atkins
3. Marin
4. klann
5. Hahlweg
6. Marital infidelity
7. Jeanfreau
8. Jurich
9. Mong
10. Shackelford, Besser& Goetz
11. Jones
12. Weiser
13. Guitar
14. Geher
15. Kruger
16. Garcia
17. Fisher
18. Drigotas
19. Safstrom
20. Gentilia
21. Schonian
- 22 .Sexual infidelity
23. Emotional infidelity
24. cyber infidelity
25. Weeks

استعداد خیانت زناشویی^۳ تمایل به تماس جنسی و عاطفی با فردی غیر از شریک اولیه نیز تعریف شده است (یارب^۴ و الگیر^۵، ۱۹۹۸). فریکر و مور^۶ (۲۰۰۶) استعداد خیانت زناشویی را سطحی از صمیمیت عاطفی، فیزیکی و شناختی می‌داند که شخص با یک فرد دیگر خارج از رابطه اولیه زناشویی برقرار می‌کند.

به طور سنتی، روابط فرا زناشویی در مردان بیشتر از زنان گزارش شده است (باتابایال^۷، ۲۰۱۷) و در همه فرهنگ‌ها مردان نسبت به زنان تمایل بیشتری به برقراری رابطه جنسی با چند شریک جنسی دارند (اندروس^۸، گانگستند^۹، میلر^{۱۰}، هاسلتون^{۱۱}، تورنیل^{۱۲} و همکاران، ۲۰۰۸). اما در سال‌های اخیر این وضعیت تغییر پیدا کرده است. وقتی هر نوع خیانت اعم از جنسی، عاطفی و کوتاه مدت، بلند مدت در نظر گرفته شود، عیار خیانت در زنان (۳۱/۴) بیشتر از مردان (۰/۲۴) گزارش می‌شود (برند، مارکی، میلز و حاجز^{۱۳}، ۲۰۰۷). در یک مطالعه پیگیری، زنان (۵۰/۶) بیشتر از مردان (۰/۲۴) درگیر خیانت بودند، اما وقتی خیانت صرفاً به خیانت جنسی منحصر شد، این عیار در زنان (۰/۱۹) و مردان (۰/۲۱) متفاوت شد، با این وجود، این رقم نسبت به سال‌های قبل بسیار متفاوت شده است (لیکر و کارلوزی^{۱۴}، ۲۰۱۲).

عوامل متعددی را در ایجاد استعداد خیانت زناشویی مطرح کردن. فلدمن^{۱۵} و کافمن^{۱۶} (۱۹۹۹) فکر کردن زیاد یا رؤایپردازی به شخص دیگر را زمینه بروز استعداد خیانت زناشویی نسبت به همسر می‌داند. از نظر ویزن^{۱۷}، گوردن^{۱۸} و چاتاو^{۱۹} (۲۰۱۷) روان نژندی بالا، مذهبی بودن پایین و حاملگی همسر مهمترین عامل‌های خطرساز برای خیانت زناشویی محسوب می‌شود. اسمیت (۲۰۰۶) همبسته‌های خیانت را بی‌عاطفگی، ضعف و کمبود همدلی می‌داند. صادقی فر و قلی زاده (۲۰۱۷) شش عامل پیش‌بینی کننده خیانت را تفاوت‌های جنسیتی، عاطفی و ارتباطی، انگیزه انتقام از همسر خیانت کرده، عدم جذابیت همسر، اختلال عملکرد جنسی، اثربذیری از رسانه‌ها و عدم تعادل قدرت در روابط زن و شوهر معروفی کردن. فریکر و مور (۲۰۰۶) دلبستگی نایمن را پیش‌بینی کننده استعداد خیانت معرفی می‌کند. افراد با سبک دلبستگی اضطرابی و اجتنابی بیشتر به دنبال جایگزین‌ها هستند و تعهد کمتری دارند اما افراد با دلبستگی ایمن، تعهد بالاتری دارند.

1. Gambescia
2. Jenkins
3. infidelity proneness
4. Yarab
5. Allgeier
6. Fricker & Moore
7. Batabyal
8. Andrews
9. Gangestad
10. Miller
11. Haselton
12. Thornhill
13. Brand, Markey, Mills, Hodges
14. Leeker, Carlozzi
15. Feldman
16. Cauffman
17. Whisman
18. Gordon
19. Chatav

راسل^۱، بکر^۲ و مک‌نولتی^۳(۲۰۱۳) نقض تعهد را که یکی از ابعاد عشق ورزی است، در بروز خیانت زناشویی مهم می‌داند. از می‌داند از نظر فینچمن^۴ و می^۵(۲۰۱۷) عوامل فردی(داشتن شریک جنسی قبل از ازدواج، دلبستگی نایمن، روان‌نزنندی)، ارتباطی(نارضایتی از رابطه، تعهد پایین) و زمینه‌ای(مسافرت‌های کاری بیشتر، تعامل بیشتر در کار با جنس مخالف) پیش‌بین‌های مناسبی برای خیانت در افراد است.

سازه استعداد خیانت زناشویی سازه جدیدی است که در این حوزه مطرح شده است و می‌توان آن را به عنوان آمادگی و زمینه برای خیانت در روابط زناشویی تعریف کرد (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹). اگرچه در کشور ما آمار دقیقی از فراوانی خیانت زناشویی وجود ندارد اما بعضی پژوهش‌ها اشاره‌هایی به این موضوع کرده‌اند (مدرسی، زاهدیان و هاشمی محمدآباد، ۱۳۹۳). آنچه در این زمینه جدید مهم است این است که آمادگی و زمینه خیانت در برخی اشخاص بدون توجه به رضایت از رابطه زناشویی، وجود دارد (ویکس و همکاران، ۲۰۰۳). با توجه به آثار مخرب (اتکینز و همکاران، ۲۰۱۰) و اثرات جبران‌نایپذیر خیانت زناشویی (شاکلفورد و همکاران، ۲۰۰۸) برای خانواده به خصوص فرزندان لزوم شناخت بیشتر این سازه، حیاتی به نظر می‌رسد. در این میان شناخت و اندازه‌گیری سازه استعداد خیانت برای کمک به دوام و پایداری زندگی خانوادگی بیش از پیش ضرورت می‌باشد. در ایران ابزاری که بتواند این سازه جدید را اندازه‌گیری کند وجود ندارد. تنها ابزاری که در این حیطه طراحی شده است، مقیاس استعداد خیانت زناشویی (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹، فریکر و مور، ۲۰۰۶) است. مقیاس استعداد خیانت زناشویی^۶ توسط دریگوتاس و همکاران (۱۹۹۹) ساخته شد و توسط فریکر و مور (۲۰۰۶) اصلاح و روایتی شده است. این پرسشنامه از ۱۱ ماده تشکیل شده و تک عاملی است. پاسخ دهنده‌گان به این مقیاس ابتدا در مقابل یک توضیح یک پاراگرافی قرار می‌گیرند، سپس به ماده‌های آن پاسخ می‌دهند. مقیاس استعداد خیانت برای ارزیابی صمیمیت عاطفی، فیزیکی و شناختی شخص با یک فرد خاص خارج از روابط زناشویی، به کار می‌رود. نمرات بالا نشان دهنده درجه صمیمیت عاطفی، جسمی و شناختی پاسخ دهنده‌گان با فردی خارج از رابطه اصلی است که جذب وی شده‌اند. به گفته سازندگان مقیاس، نمره کلی لزوماً نشان دهنده صمیمیت فیزیکی نیست. با این حال نمره اخذ شده از مقیاس با رفتار فرد ۰/۸۰ همبستگی دارد. در پژوهش حاضر مقیاس استعداد خیانت زناشویی ترجمه شد و روایتی شد تا علاوه بر شناخت بیشتر این سازه، سرآغازی برای مطالعات این حوزه فراهم شود. به این منظور سوال‌های اساسی مطالعه حاضر در زیر آمده است.

آیا مقیاس استعداد خیانت زناشویی از ساختار عاملی پیروی می‌کند؟
آیا این مقیاس از روایی و پایایی لازم برخوردار است؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری ۵۱۰۰ دانشجوی متاهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه بودند که بر اساس فرمول برآورد حجم نمونه (شریفی و شریفی، ۱۳۹۱) ۲۶۸ نفر به عنوان نمونه وارد مطالعه شدند (۱۶۹ دانشجوی زن و ۱۳۱ دانشجوی مرد). شرکت کنندگان در پژوهش دامنه سنی ۲۰ تا ۴۶ سال داشتند و به روش تصادفی خوشبایی به تفکیک گروه‌های آموزشی (انسانی، پایه، فنی، دامپزشکی و پیراپزشکی) و جنسیت نمونه گیری شدند. تمامی دانشجویان با رضایت و آگاهی از شرایط آزمون در پژوهش شرکت کردند.

1. Russell
2. Baker
3. McNulty
4. Fincham
5. May
6. Infidelity Proneness Scale

ابزار پژوهش

۱. مقیاس استعداد خیانت زناشویی. اول بار توسط دریگوتاس و همکاران (۱۹۹۹) ساخته شده است و توسط فریکر و مور (۲۰۰۶) اصلاح و روازایی شده است. این مقیاس از ۱۱ ماده تشکیل شده، تک عاملی است و نمره گذاری معکوس ندارد. مقیاس استعداد خیانت برای ارزیابی صمیمیت عاطفی، فیزیکی و شناختی شخص با یک فرد خاص خارج از روابط اولیه زناشویی به کار می‌رود. پاسخ دهنده‌گان شدت هر احساس/ رفتاری را بر اساس مقیاس ۸ درجه‌ای لیکرت پاسخ می‌دهند که در آن ۰ به منزله هیچ احساس/ رفتار و ۸ به معنای احساس/ رفتار بیش از حد، یا رفتار فوق العاده زیاد است. نمرات بالا نشان دهنده درجه صمیمیت عاطفی، جسمی و شناختی پاسخ دهنده‌گان با فردی خارج از رابطه اصلی است که جذب وی شده است. به گفته سازندگان مقیاس، نمره کلی لزوماً "نشان دهنده صمیمیت فیزیکی نیست. با این حال نمره اخذ شده از مقیاس با رفتار فرد $.80$ همبستگی دارد. روایی ملاکی مقیاس استعداد خیانت زناشویی با لیست رفتارهای فرازناشویی^۱ همبستگی معنی دار و متوسطی ($p < .01$) بدست داده است (فریکر و مور، ۲۰۰۶). پایایی مقیاس با ضریب آلفا $.91$ (فریکر و مور، ۲۰۰۶) و $.93$ (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹) گزارش شده است. پایایی مقیاس استعداد خیانت در پژوهش حاضر به روش آلفای کرونباخ $.94$ به دست آمد.

۲. پرسشنامه سبک‌های دلبستگی^۲. ون آدنون، هافسترا و بکر^۳ (۲۰۰۳)، ۱ سبک دلبستگی ایمن و ۳ سبک دلبستگی نایمن (اشتعال خاطر، هراسان و دوری گزین) را بر اساس مدل تئوریکی بالبی (۱۹۸۰) و بارسولومو و هوروویتز (۱۹۹۱) اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه دارای ۲۲ ماده است و در مقیاس پنج درجه‌ای لیکرتی (کاملاً مخالف=۱ تا کاملاً موافق=۵) نمره گذاری می‌شود. دامنه نمرات خرده مقیاس‌های دلبستگی ایمن، اشتغال خاطر، هراسان و دوری گزین به ترتیب 40 ، 30 ، 20 ، 14 است. نمرات بالا در هر یک از خرده مقیاس‌ها شدت وجود آن سبک دلبستگی را نشان می‌دهد. پایایی این پرسشنامه به روش ضریب آلفا در سه کشور لهستان، روسیه و مجارستان به ترتیب برای سبک‌های دلبستگی ایمن $.71$ ، $.72$ و $.73$ ، هراسان، $.74$ ، $.73$ و $.71$ ، اشتغال خاطر، $.70$ ، $.66$ و $.68$ و دوری گزین $.49$ ، $.65$ و $.62$ گزارش شده است. اعتبار سازه این پرسشنامه برای سبک دلبستگی ایمن، هراسان، اشتغال خاطر و دوری گزین به ترتیب $.63$ ، $.60$ و $.60$ گزارش شده است. این پرسشنامه برای سبک دلبستگی ایمن، هراسان، اشتغال خاطر و دوری گزین به ترتیب $.63$ ، $.60$ و $.60$ گزارش شده است. این پرسشنامه را زینالی (۱۳۹۲) روازایی کرده است. در پژوهش حاضر پایایی خرده مقیاس‌های پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای سبک دلبستگی ایمن، هراسان، اشتغال خاطر و دوری گزین به ترتیب $.76$ ، $.80$ ، $.68$ و $.62$ به دست آمد.

شیوه اجرا. پژوهش از نظر هدف توسعه‌ای بود. در ترجمه مقیاس استعداد خیانت زناشویی از روند ترجمه نظاممند استاندارد^۴ (ساماتی پالا^۵ و موری^۶، ۲۰۰۰) استفاده شد. ابتدا ماده‌های مقیاس توسط یک نفر دکترای مترجمی زبان انگلیسی به فارسی ترجمه شد و توسط یک نفر دکترای روان شناسی آشنا به حوزه خیانت زناشویی، ویرایش شد. سپس توسط یک مترجم حرفه‌ای دو زبانه به انگلیسی برگردانده شد. در نهایت، مترجمان و ویرایشگر به تصمیم گیری در مورد جمله بندی و هم ارزی مفهومی ماده‌ها پرداختند و ماده‌های نهایی با اتفاق نظر انتخاب شدند.

داده‌ها به وسیله مقیاس ترجمه شده با استفاده از یک طرح از پیش طراحی شده، با مراجعه به کلاس‌های درس دانشگاه جمع آوری شد. قبل از اجرای مقیاس توضیحات لازم درخصوص نحوه تکمیل کردن آن، اهمیت پژوهش، صفات

1. The Extradyadic Behaviours List
2. Attachment style Questionnaire
3. Van Oudenhoven, Hofstra & Bakker
4. standard systematic translation procedure
5. Sumathipala
6. Murray

در پاسخ دادن، محترمانه بودن اطلاعات دانشجویان و بی‌نام بودن پرسشنامه ارائه می‌شد. هم چنین پرسشنامه‌ها در زمان مناسبی که به برنامه درسی دانشجویان لطمه‌ای وارد نسازد و با کسب رضایت دانشجویان اجرا شدند. تعداد ۲۶۸ پرسشنامه تکمیل شده، جمع آوری و داده‌ها با آزمون‌های آماری ضریب همبستگی و تحلیل عاملی تأییدی تحلیل شدند. از نرمافزار اس‌پی اس نسخه ۲۱ و لیزرل نسخه ۸/۸۰ برای تجزیه تحلیل داده‌ها استفاده شد. در روازی پرسشنامه از روایی ساختاری، ملاکی و همگرا استفاده شد. در نهایت پایایی پرسشنامه برآورد شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۲۶۸ دانشجوی متاهل شرکت داشتند که ۱۶۹ نفر زن و ۱۳۱ نفر مرد بودند. شرکت کنندگان در پژوهش در گروه‌های آموزشی انسانی، پایه، فنی، دامپزشکی و پیراپزشکی تحصیل می‌کردند و دامنه سنی بین ۲۰ تا ۴۶ سال داشتند. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در زیر نشان داده شده است.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیر استعداد خیانت زناشویی

متغیر	کل	مؤنث	مذکر	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
استعداد خیانت زناشویی	۱۰	۱۰	۸۱	۴۳/۹۴	۱۸/۲۲	۰/۲۲	۰/۴۴	۰/۲۲	۰/۴۴
	۱۰	۱۰	۸۱	۴۱/۰۹	۲۴/۵۵	۰/۲۰	۰/۳۹	۰/۲۰	۰/۳۹
	۱۰	۸۱	۸۱	۴۲/۳۵	۲۱/۹۷	۰/۱۵	۰/۳۰	۰/۱۵	۰/۳۰

جدول ۱ میانگین، انحراف معیار، حداقل، حداکثر، کجی و کشیدگی نمرات دانشجویان را در متغیر مورد مطالعه نشان می‌دهد. آماره‌ها نشان می‌دهند داده‌ها از پراکنده‌گی لازم جهت انجام تحلیل‌های آماری برخوردارند. بررسی کجی و کشیدگی نمرات دانشجویان نشان می‌دهد، توزیع نمرات نرمال است. به منظور بررسی تفاوت استعداد خیانت زناشویی در دانشجویان مذکر و مؤنث، میانگین نمرات استعداد آنان مقایسه شد.

جدول ۲: تفاوت استعداد خیانت زناشویی در دانشجویان مذکر و مؤنث

معنی داری	سطح	درجه آزادی	t	آزمون برابری واریانسها		آزمون t	جنسيت	میانگین	P-value
				F- leven	آزمون برابری واریانسها				
استعداد خیانت زناشویی		۰/۲۹	۲۶۶	۱/۰۶	۰/۲۵	۴۳/۹۴	مذکر	۰/۲۹	۱/۰۶ = (۲۶۶)
						۴۱/۰۹	مؤنث		

*p<0.05, **p<0.01

جدول ۲ نشان می‌دهد، بین نمرات استعداد خیانت زناشویی دانشجویان مذکر و مؤنث تفاوت معنی داری وجود ندارد (t= ۰/۲۹, P = ۱/۰۶).

برای بررسی ساختار عاملی پرسشنامه استعداد خیانت از تحلیل عاملی تأییدی به روش بیشینه احتمال استفاده شد. برای بررسی نرمال بودن چندمتغیره از ضریب کشیدگی استاندارد شده ماردیا^۱ استفاده شد. این عدد در پژوهش حاضر ۱/۳۶ بدست آمد که کمتر از عدد ۱۴۳ براساس فرمول $(p+2)/p^2$ است (تئو و نویس، ۲۰۱۴).

در جدول ۳، شاخص‌های برازش مطلق^۲، تطبیقی^۳ و مقتضد^۴ به تفکیک گزارش شده‌اند. در این پژوهش شاخص نیکویی برازش^۲، شاخص نیکویی برازش تعديل یافته^۳ و ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده^۴ به عنوان

1. Mardia's normalized multivariate kurtosis value

2. Teo & Noyes

3. Absolute

4. Comparative

شاخص‌های برازش مطلق، شاخص برازش تطبیقی^۵، شاخص برازش هنجار شده^۶ و شاخص برازش هنجار نشده^۷ به عنوان شاخص‌های برازش تطبیقی و مجدور خی بر درجه آزادی، شاخص برازش ایجاز^۸ و مجدور میانگین مربعات خطای تقریب^۹ به عنوان شاخص‌های برازش مقتضد در نظر گرفته شدند.

جدول ۳: شاخص‌های نیکویی برازش الگوی آزمون شده پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی

شاخص‌های برازش مطلق			
شاخص برازندهای برازش مطلق	شاخص برازندهای برازش مطلق	شاخص	شاخص
ریشه میانگین مجدور باقیماندها	شاخص برازندهای تعديل- یافته	مقدار بدست آمده	حد قابل پذیرش
۰/۰۴ کمتر از ۰/۰۵	۰/۸۶ بیشتر از ۰/۸۰	۰/۹۰ بیشتر از ۰/۹۰	حد قابل پذیرش
شاخص‌های برازش تطبیقی			
شاخص برازندهای برازش تطبیقی	شاخص برازندهای هنجار شده	شاخص	شاخص
شاخص برازندهای هنجار نشده	شاخص برازندهای تطبیقی شده	مقدار بدست آمده	حد قابل پذیرش
۰/۹۳ بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۱ بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۵ بیشتر از ۰/۹۰	حد قابل پذیرش
شاخص‌های برازش تعديل یافته			
مجذور میانگین مربعات خطای تقریب	مجذور خی بر درجه آزادی	شاخص	شاخص
۰/۰۶ کمتر از ۰/۰۸	۰/۷۱ بیشتر از ۰/۶۰	۲/۸۳ کمتر از ۳	مقدار بدست آمده حد قابل پذیرش

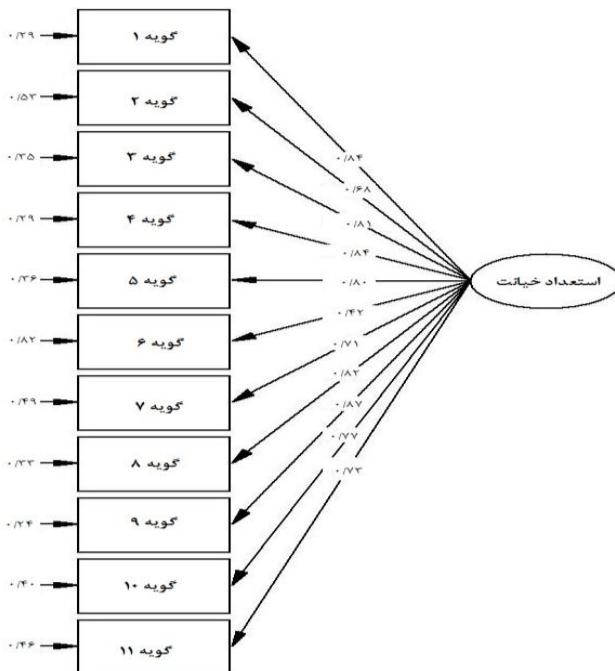
با توجه به جدول ۳ تمامی شاخص‌های برازش در حد مطلوبی قرار دارند و می‌توان نتیجه گرفت که مدل آزمون شده برازش مناسبی با داده‌های گردآوری شده دارد و ساختار عاملی مقیاس استعداد خیانت تأیید می‌شود. در جدول ۴، برآورد پارامتر، بارهای عاملی، آماره t و واریانس تبیین شده هر یک از گویه‌ها گزارش شده‌اند.

1. Parsimonious
2. Goodness of Fit Index
3. Adjusted Goodness of Fit Index
4. Standardized Root Mean Squared Residual
5. Comparative Fit Index
6. Normed Fit Index
7. Non.Normed Fit Index
8. Parsimony Fit Index
9. Root Mean Square Error of Approximation

جدول ۴: برآورد پارامتر، بارهای عاملی، آماره t و واریانس تبیین شده هر یک از گویه‌های پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی

واریانس تبیین شده	آماره t	بارعاملی	برآورد پارامتر	گویه
۰/۷۱	۱۶/۸۹	۰/۸۴	۲/۲۹	گویه ۱
۰/۴۷	۱۲/۵۴	۰/۶۸	۱/۷۷	گویه ۲
۰/۶۵	۱۵/۸۳	۰/۸۱	۲/۱۸	گویه ۳
۰/۷۱	۱۶/۹۱	۰/۸۴	۲/۱۸	گویه ۴
۰/۶۴	۱۵/۵۵	۰/۸۰	۲/۲۴	گویه ۵
۰/۱۸	۷/۰۶	۰/۴۲	۰/۳۲	گویه ۶
۰/۵۱	۱۳/۲۸	۰/۷۱	۱/۷۲	گویه ۷
۰/۶۷	۱۶/۱۰	۰/۸۲	۲/۲۲	گویه ۸
۰/۷۶	۱۷/۸۲	۰/۸۷	۲/۳۰	گویه ۹
۰/۶۰	۱۴/۸۵	۰/۷۷	۲/۱۹	گویه ۱۰
۰/۵۴	۱۳/۷۴	۰/۷۳	۱/۹۴	گویه ۱۱

با توجه جدول ۴ تمامی بارهای عاملی بالاتر از حد مجاز $0/40$ قرار دارند و آماره t تمامی گویه‌ها نیز در سطح $0/001$ معنی دار است. لذا تمام ماده‌ها در نسخه رواسازی شده حفظ شدند. در شکل ۱ مدل عاملی آزمون شده پژوهش گزارش شده است.

شکل ۱: مدل عاملی آزمون شده پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی

با توجه به اینکه سبک‌های دلبستگی پیش‌بینی کننده معتبر استعداد خیانت زناشویی معرفی شده است (فریکر و مور، ۲۰۰۶). به منظور برآورد روایی ملاکی مقیاس استعداد خیانت از پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (ون آدنون و همکاران، ۲۰۰۳) استفاده شد. در جدول ۵ ماتریس همبستگی رابطه استعداد خیانت با سبک‌های دلبستگی گزارش شده است.

جدول ۵: ماتریس همبستگی متغیرهای دلبستگی ایمن، نایمین و استعداد خیانت زناشویی

شماره	متغیر
۱	دلبستگی ایمن
۲	دلبستگی نایمین
۳	استعداد خیانت

*p<0.05, **p<0.01

براساس جدول ۵ بین سبک دلبستگی نایمین و استعداد خیانت رابطه مثبت و معنی داری یافت شد (۰/۲۳). بین دلبستگی ایمن و استعداد خیانت رابطه معنی داری یافت نشد. در جدول ۶ شاخصهای مربوط به بررسی روایی همگرا شامل ضریب آلفای کرونباخ، ضریب پایایی ترکیبی^۱ و متوسط واریانس استخراج شده^۲ گزارش شده است.

جدول ۶: نتایج مربوط به بررسی روایی همگرا پرسشنامه استعداد خیانت زناشویی

شاخص	ضریب آلفای کرونباخ	ضریب پایایی ترکیبی	متوسط واریانس استخراج شده
مقدار	۰/۶۲	۰/۹۴	۰/۹۴
حد قابل پذیرش	>۰/۵۰	>۰/۷۰	>۰/۷۰

با توجه به جدول ۶ ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی این پرسشنامه ۰/۹۴ می باشد که بیشتر از حد قابل پذیرش ۰/۷۰ است. متوسط واریانس استخراج شده نیز ۰/۶۲ می باشد که بیشتر از حد قابل پذیرش ۰/۵۰ است. بنابراین این پرسشنامه از روایی همگرا مناسبی برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه به منظور رواسازی مقیاس استعداد خیانت زناشویی (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹؛ فریکر و مور، ۲۰۰۶) برای جمعیت دانشجویی، این مقیاس ترجمه نظاممند استاندارد شد و روایی سازه، ملاکی، همسانی درونی و پایایی ترکیبی مقیاس برآورد شد. در پژوهش حاضر ۲۶۸ دانشجوی متأهل شرکت داشتند که دامنه سنی بین ۲۰ تا ۴۶ سال داشتند. تحلیل عاملی تاییدی ساختار تک عاملی مقیاس استعداد خیانت زناشویی را تأیید کرد. همچنین مشخص شد که پرسشنامه از روایی ملاکی، همسانی درونی و پایایی ترکیبی خوبی برخوردار است. نتایج نشان داد، بین نمرات استعداد خیانت زناشویی دانشجویان مذکور و مؤنث تفاوت معنی داری وجود ندارد.

یافته مربوط به تأیید ساختار تک عاملی مقیاس با نتایج مطالعات دریگوتاس و همکاران (۱۹۹۹) و فریکر و مور (۲۰۰۶) در خصوص تک عاملی بودن ساختار مقیاس استعداد خیانت زناشویی همخوانی دارد. یازده ماده تشکیل دهنده این مقیاس صمیمیت عاطفی، فیزیکی و شناختی شخص با یک فرد خاص خارج از روابط زناشویی را ارزیابی می کند. شدت هر احساس/رفتاری پاسخ دهنده درجه صمیمیت عاطفی، جسمی و شناختی پاسخ دهنده با فردی خارج از رابطه اصلی زناشویی است که جذب وی شده است. همچنین یافته پژوهش حاضر مبنی بر وجود چنین سازه قابل اندازه گیری هماهنگ با نظرات ویکس و همکاران (۲۰۰۳) و یارب و الگیر (۱۹۹۸) است که بیان داشتند، برخی افراد بدون توجه به رضایت از رابطه خود، مستعد خیانت هستند. سازه استعداد خیانت زناشویی نوعی آمادگی و زمینه برای خیانت در روابط زناشویی است (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹) که توسط این مقیاس قابل اندازه گیری است.

در این مطالعه مشخص شد، بین سبک دلبستگی نایمین و نمرات مقیاس استعداد خیانت رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد اما بین دلبستگی ایمن و نمرات مقیاس استعداد خیانت رابطه معنی داری یافت نشد. این یافته دلالت بر روایی همگرا و واگرای مقیاس استعداد خیانت دارد که از نوع روایی ملاکی محسوب می شود. این یافته با نتایج مطالعه فریکر و

1. Composite reliability

2. Average Variance Extracted

مور (۲۰۰۶) که نشان داد، روایی ملاکی مقیاس استعداد خیانت زناشویی با لیست رفتارهای فرازنashویی همبستگی متوسطی دارد همسو و همخوانی دارد. همچنین فریکر و مور (۲۰۰۶) در مطالعه خود نشان داد که افراد با سبک دلبستگی اضطرابی و اجتنابی بیشتر به دنبال جایگزین‌ها هستند و تعهد کمتری دارند اما افراد با دلبستگی ایمن، تعهد بالاتری دارند، همخوانی دارد. نقض تعهد یکی از ابعاد عشق ورزی است (راسل و همکاران، ۲۰۱۳) و عوامل فردی (داشتن شریک جنسی قبل از ازدواج، دلبستگی نایمن، روان‌نژندی)، ارتباطی (نارضایتی از رابطه، تعهد پایین) و زمینه‌ای (مسافرت‌های کاری بیشتر، تعامل بیشتر در کار با جنس مخالف) پیش‌بین‌های مناسبی برای خیانت در افراد است (فینچمن و می، ۲۰۱۷).

در مطالعه حاضر همسانی درونی و پایایی ترکیبی مقیاس استعداد خیانت مطلوب برآورد شد. این یافته با پایایی گزارش شده توسط فریکر و مور (۲۰۰۶) و دریگوتاس و همکاران (۱۹۹۹) برای این ابزار همخوانی دارد. پایایی بالای مقیاس استعداد خیانت حکایت از همسانی درونی مطلوب ماده‌ها و مطمئن بودن این ابزار برای بکارگیری آن در مطالعات پژوهشی برای گروه‌های مورد مطالعه دارد.

بررسی نقش جنسیت در استعداد خیانت نشان داد، استعداد خیانت دانشجویان مذکور و مؤنث تفاوت معنی داری با هم ندارد. این یافته با نتایج مطالعات اخیر (برند و همکاران، ۲۰۰۷، لیکر و کارلوزی، ۲۰۱۲) در مورد نقش جنسیت در خیانت زناشویی همخوانی دارد. برند و همکاران (۲۰۰۷) یافته‌نده، وقتی هر نوع خیانت زناشویی در نظر گرفته می‌شود، عیار خیانت در زنان بیشتر از مردان است. در خیانت صرفاً جنسی نیز تقریباً نسبت مردان و زنان در سال‌های اخیر، یکسان شده است (لیکر و کارلوزی، ۲۰۱۲).

با وجود تأثیر مخرب خیانت بر هر دو زوج و رابطه بین آنان، شیوع بالایی دارد (جونز و ویسر، ۲۰۱۴). در این میان برخی افراد بدون توجه به رضایت از رابطه خود با همسر، مستعد خیانت هستند (ویکس و همکاران، ۲۰۰۳). استعداد خیانت زناشویی تمایل به تماس جنسی و عاطفی با فردی غیر از شریک زندگی است (یارب و الگیر، ۱۹۹۸). در واقع نوعی آمادگی و زمینه برای خیانت در روابط زناشویی است (دریگوتاس و همکاران، ۱۹۹۹). اندازه گیری سازه استعداد خیانت به منظور شناخت بیشتر این سازه، پیش‌آیند و پی‌آیندهای آن در جهت کمک به دوام و پایداری زندگی خانوادگی بیش از پیش ضرورت دارد. پژوهش حاضر با هدف شناخت بیشتر سازه استعداد خیانت و گسترش مطالعات این حوزه، اقدام به ترجمه و رواسازی این ابزار کرد. نتایج نشان داد که مقیاس استعداد خیانت، ابزاری معتبر برای اندازه گیری استعداد خیانت زناشویی است. انتخاب افراد متأهل که با رضایت به سوالات مقیاس پاسخ‌گو باشند، به خاطر بار فرهنگی ابزار، جمع آوری داده‌ها را با محدودیت مواجه می‌کرد. برای پژوهش‌های آتی توصیه می‌شود، این مطالعه را در افراد مجرد و همچنین در افراد متاهلی که خیانت در آنان روی داده است، مورد بررسی قرار دهند. مقیاس استعداد خیانت زناشویی به واسطه داشتن روایی سازه و همسانی درونی مطلوب به عنوان ابزاری قابل اعتماد برای اندازه گیری استعداد خیانت معرفی می‌شود. این ابزارها جهت استفاده در زمینه‌های آموزشی و پژوهشی و همچنین مطالعات جوانان از هر دو جنس مناسب است.

منابع فارسی

- زینالی، علی. (۱۳۹۲). تأثیر شیوه‌های تربیتی والدین بر نوع دلبستگی فرزندان. *فصلنامه خانواده پژوهی*. ۹(۳۳): ۸۱-۶۳.
- شریفی، حسن‌پاشا و شریفی، نسترن. (۱۳۹۱). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران، انتشارات سخن.
- مدرسی، فریبا، زاهدیان، سید حسن، و هاشمی محمد آباد، نذیر. (۱۹۹۳). میزان سازگاری زناشویی و کیفیت عشق در متقاضیان طلاق دارای سابقه خیانت زناشویی و فاقد سابقه خیانت زناشویی. *ارمان دانش*. ۹(۱): ۸۸-۷۸.

References

- Andrews, P. W., Gangestad, S. W., Miller, G. F., Haselton, M. G., Thornhill, R., & Neale, M. C. (2008). Sex differences in detecting sexual infidelity. *Human Nature*, 19(4), 347.
- Atkins, D.C., Marin, R.A., Klann, N., Hahlweg, K. (2010). Outcomes of Couples with Infidelity in a Community-Based Sample of Couple Therapy. *Journal of Family Psychology*, 24(2): 212–216.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 226–244.
- Batabyal, A. A. (2017). Marital infidelity: A game-theoretic analysis. *Journal of Quantitative Economics*, 1-7.
- Bowlby, J. (1980). **Attachment and loss** (Vol. 3). Basic books.
- Brand, R. J., Markey, C. M., Mills, A., & Hodges, S. D. (2007). Sex differences in self-reported Infidelity and its correlates. *Sex Roles*, 57, 101–109.
- Buss, D. M., & Shackelford, T. K. (1997). Susceptibility to infidelity in the first year of marriage. *Journal of research in personality*, 31(2): 193-221.
- Drigotas, S. M., Safstrom, C. A., & Gentilia, T. (1999). An investment model prediction of dating infidelity. *Journal of Personality & Social Psychology*, 77(3): 509-524.
- Feldman, S. S., & Cauffman, E. (1999). Your cheatin'heart: Attitudes, behaviors, and correlates of sexual betrayal in late adolescents. *Journal of research on Adolescence*, 9(3): 227-252.
- Fincham, F. D., & May, R. W. (2017). Infidelity in romantic relationships. *Current Opinion in Psychology*, 13, 70-74.
- Fricker, J., & Moore, S. (2006). **Predicting infidelity: The role of attachment styles, lovestyles, and the Investment Model**. Swinburne University of Technology.
- Guitar, A. E., Geher, G., Kruger, D. J., Garcia, J. R., Fisher, M. L., & Fitzgerald, C. J. (2016). Defining and distinguishing sexual and emotional infidelity. *Current Psychology*, 1-13.
- Jeanfreau, M. M., Jurich, A. P., & Mong, M. D. (2014). Risk factors associated with women's marital infidelity. *Contemporary Family Therapy*, 36(3), 327-332.
- Jones, D. N., & Weiser, D. A. (2014). Differential infidelity patterns among the Dark Triad. *Personality and Individual Differences*, 57, 20-24.
- Leeker, O., & Carlozzi, A. (2012). Effects of sex, sexual orientation, infidelity expectations, and love on distress related to emotional and sexual infidelity. *Journal of Marital and Family Therapy*. Advance Online publication.
- Russell, V. M., Baker, L. R., & McNulty, J. K. (2013). Attachment insecurity and infidelity in marriage: Do studies of dating relationships really inform us about marriage?. *Journal of Family Psychology*, 27(2): 242.
- Schonian, S. (2013). **Perceptions and Definition of Infidelity: A Multimethod Study.** UNLV Theses/Dissertations/Professional Papers/Capstones. Paper 2026.
- Sedaghati Fard, M., & Gholi Zade, F. (2017). The Creation and Normalization of Marital Infidelity Predictor Test. *IAU International Journal of Social Sciences*, 7(1), 25-35.
- Shackelford, T. K., Besser, A., & Goetz, A. T. (2008). Personality, marital satisfaction, and probability of marital infidelity. *Individual Differences Research*, 6(1); 13-25.
- Smith, T. (2006). **American sexual behavior: Trends, socio-demographic differences, and risk behavior (GSS Topical Report No. 25)**. Chicago: National Opinion Research Center.

- Sumathipala, A., & Murray, J. (2000). New approach to translating instruments for cross-cultural research: a combined qualitative and quantitative approach for translation and consensus generation. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 9(2): 87-95.
- Teo, T., & Noyes, J. (2014). Explaining the intention to use technology among pre-service teachers: a multi-group analysis of the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology. *Interactive Learning Environments*, 22(1): 51-66.
- Van Oudenhoven, J. P., Hofstra, J., & Bakker, W. (2003). Ontwikkeling en evaluatie van de Hechtingstijlvragelijst (HSL) [Development and evaluation of the Attachment Styles Questionnaire]. *Nederlands Tijdschrift voor de Psychologie*, 58, 95-102.
- Weeks, G. R., Gambescia, N., & Jenkins, R. E. (2003). **Treating infidelity: Therapeutic dilemmas and effective strategies**. WW Norton & Company.
- Whisman, M. A., Gordon, K. C., & Chatav, Y. (2007). Predicting sexual infidelity in a population-based sample of married individuals. *Journal of Family Psychology*, 21(2), 320.
- Yarab, P. E., & Allgeier, E. R. (1998). Don't even think about it: The role of sexual fantasies as perceived unfaithfulness in heterosexual dating relationships. *Journal of Sex Education and Therapy*, 23(3); 246-254.